

Kayı Boyusu

2017-02-17 00:11:33

Hakan Erdem'in Şu Kayı Boyu efsanesi isimli yazısından:

Yazıcıoğlu Ali'nin büyük ihtimalle 1423 yılında kaleme aldığı Tevârih-i Âl-i Selçuk'da Osmanlı hanedanının, Oğuz boylarının en “ulusu” olan Kayı'dan geldiği vurgulu bir şekilde söylenmektedir. Wittek de zaten bu noktaya dikkat çekerek 15. Yüzyılda ortaya çıkan bu rivayeti şüpheli bulmuş, başka kaynaklarda farklı rivayetler olduğunu, ancak Yazıcızâde'nin eserinden sonra II. Murad'ın sikkelerinde Kayı damgası kullanıldığını ve Osmanlı hanedanının Kayı olmayı benimsediğini söylemişti.

Osmanlı hanedanı neden hangi boydan olduğunu görmek için 2. Murad devrine kadar bekledi? Bu konudaki *hipotezim*, Timur mücadelesi ve akabinde ortaya çıkan meşruiyet meselesini bu şekilde çözmeye çalıştıkları yönünde. Timur, Cengiz Han'ın torunu olduğunu söylerken ona cevap vermek için Cengiz'den daha büyük bir ismi, Oğuz Kağan'ı öne sürmek gerekiyordu ve kendileri de *en hakiki Oğuz* oldular bu sebeple.

Aşıkpaşazâde, Osmanlı soyunun son kertede kimden geldiğini anlatırken “Elhâsıl Gök Alp neslidür kim Oğuz Han oğludur” diyor. Zaten eserinin başında verdiği hayâlî silsilede de “Gök Alp ibn-i Oğuz” diye açıklık var. Oğuz Han'ın oğlu olan bir Gök Alp! Oğuz kabile jeneolojisine göre bir boy Gök Han/ Alp'den gelirse, istese de Kayı olamaz. Peki, Fuat Köprülü bu jeneolojiyi bilmiyor muydu ki Kayı rivayetinin, diğer rivayetle “tezat” teşkil etmediğini “sadece onu tamamlayıcı” olduğunu söyleyebilmişti? Ama bunu yapabilmek için evvela başka kaynakların diğer boyları işaret etmediğini sadece genel olarak Osmanlı'nın Oğuz'dan olduğunu söylediklerini yazmak gerekir ki o da öyle yapmıştı zaten.

Bu örnek de tarih yazıcılığımızın lakaytlığı ve saçmalığı açısından güzel bir örnek olmuş. Bizde tarihçiler önce bir fikir sahibi olup, sonra buna uygun delil bulmakla meşgul oluyorlar sanırım. (İyileri delil bulmakla meşgul oluyor, daha aşağı tabaka delil falan da aramadan kurguyu tarih diye sunuyor bize.)

Bugün için Osmanoğlu'nun hangi boydan geldiğinin pek bir önemi yok,

artık meşruiyeti soykütüğünde aramıyoruz. Ancak *fantastik kurgu* cinsinden hikayelere hala ilgi var ve insanlar *tarih* diye bunu öğrenmeyi tercih ediyor. Neden, çünkü tarihin kendisini öğrenmek hem zor, hem de bizi heyecanlandıracak hikayeleri sunmuyor.

Bir yerde biteceğini umuyorum bunun, giderek şiddetlenen bu *kurgu tarih* merakının bir yerde son bulacağını, dizilerden bıacaklarını ve yirmi yıl sonra şimdiki dizilere bizim Cüneyt Arkın filmlerine güldüğümüz gibi güleceklerini. Umut herkese lazım.